

ΕΤΟΣ 66ον

15 Ἀπριλίου 2018

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 15 (3385)

«ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΜΗ ΙΔΟΝΤΕΣ»

Σήμερα, Κυριακή τοῦ Θωμᾶ, –λένε μερικοί χαριτολογώντας– «γιορτάζουν οἱ ἄπιστοι». Σίγουρα ἡ κάθε εἶδους ἀπιστία δέν εἶναι δά καί ἀρετή γιά νά τή καιρόμαστε καί νά πολυχρονίζουμε αὐτούς πού τήν ἔχουν. Ὅσο κι ἂν κάποια τροπάρια θεωροῦν «καλή» τήν ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ, δέν παύει νά εἶναι ἐλάττωμα. Ἐτσι τή χαρακτηρίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος –ἀναφερόμενος στόν εὐαγγελιστή Ἰωάννη– λέει: «Κοίτα, πόσο φιλαλήθεις εἶναι οἱ ἀπόστολοι, πού δέν κρύβουν τά ἐλαττώματα οὔτε τά δικά τους οὔτε τῶν ἀλλῶν, ἀλλὰ τά καταγράφουν μέ πολλή εἰλικρίνεια».

Μακροθυμεῖ ψηλαφώμενος

Καί γι' αὐτό ἐπισημαίνει ὅτι ἡ προτροπή τοῦ Χριστοῦ πρὸς τόν Θωμᾶ νά τόν ψηλαφήσει καί νά μὴν εἶναι ἄπιστος ἀλλὰ πιστός, δέν ἀποτελεῖ ἀπλῶς μία σύσταση ἀλλὰ ἐπίπληξη. «Σφόδρα ἐπιτιμητικῶς», λέει, «τοῖς ῥήμασιν ἐχρήσατο». Καί ἄλλος ἐρμηνευτής, ὁ Ζιγαβνός, παρατηρεῖ ὅτι δίκαια βγήκε κατηγορούμενος ὁ Θωμᾶς, διότι δέν πίστεψε τοὺς «συμμαθητές» του, τοὺς πῶς ἀξιόπιστους μάρτυρες τῆς Ἀνάστασης. Βέβαια καί οἱ ἄλλοι μαθητές δέν πίστεψαν τίς μυροφόρες, ὅταν τοὺς εἶπαν ὅτι πρῶτες συνάντησαν τόν ἀναστημένο Χριστό.

Ἀλλὰ ὁ Χριστός συνεχίζει καί μετὰ τήν Ἀνάστασή του νά συγκαταβαίνει στά ἐλαττώματα τῶν μαθητῶν του· καί τοὺς παρουσιάζει, γιά νά τοὺς στηρίξει στή ὀρθή πίστη. Καί τόν ἕνα, πού ἔλειπε τήν πρώτη φορά πού τοὺς ἐμφανίστηκε, τόν ἀφήνει ὀκτώ μέρες «νά ἀκούει τά ἴδια ἀπό τοὺς μαθητές, ὥστε νά ἀνάψει περισσότερο ὁ πόθος του νά τόν δεῖ», λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Καί ξαναπαρουσιάζεται, γιά νά βεβαιώσει κι αὐτόν γιά τήν Ἀνάστασή του: «Παραγίνεται, ἵνα διασώσῃ καί τόν ἕνα». Καί δέν περιμένει νά τοῦ τό ζητήσει ὁ Θωμᾶς, ἀλλὰ «Αὐτός προλαβὼν» τόν καλεῖ νά τόν ψηλαφήσει.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ίωάν. κ' 19-31)

«Ὁ Κύριός μου καί ὁ Θεός μου»

Οὔσης ὀφίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων, καί τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ Μαθηταί συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καί ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνῃ ὑμῖν. Καί τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ Μαθηταί ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνῃ ὑμῖν καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατήτε, κρατήθητε. Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι Μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ Μαθηταί αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν· ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν Εἰρήνῃ ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἄδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

«Ἐννόησον τοῦ Δεσπότου τὴν φιλανθρωπίαν!» καταλήγει θαυμάζοντας ὁ Χρυσόστομος. Κι ἐμεῖς μαζί του ψάλλουμε: «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνεκαστον τό πληθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, ὅτι ἐμακροθύμησας ὑπὸ ἀποστόλου ψηλαφώμενος».

Ἡ καλὴ ἀπιστία

Σίγουρα ἡ ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ διαφέρει ἀπὸ τίς πολλῶν διαβαθμίσεων καὶ ποικίλων αἰτιολογήσεων ἀπιστίες, πού μπορούμε νά συναντήσουμε στὸν σημερινό κόσμο. Ὁ Θωμᾶς εἶχε πιστέψει ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Μεσσίας. Εἶχε δυναμώσει τὴν πίστη του μὲ τὴν καθημερινή συναναστροφή μαζί του, μὲ τὴν ἀκρόαση τοῦ κηρύγματος του καὶ μὲ τὴν ἐμπειρία τῆς θείας του δύναμης, πού φανερωνόταν στὰ τόσα θαύματά του. Τὸν ἐμπιστευόταν καὶ τὸν ἀγαποῦσε τόσο, ὥστε καταλαβαίνοντας ὅτι πηγαίνει γιὰ τελευταία φορά στὰ Ἱεροσόλυμα, εἶπε: « Ἄς πᾶμε κι ἐμεῖς νά πεθάνουμε μαζί του».

Ὅμως τὰ γεγονότα κύλησαν ἀλλιῶς. Ὁ Θωμᾶς μετὰ τὴ σύλληψη τοῦ Χριστοῦ τὸν ἐγκατέλειψε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους μαθητὲς καὶ κρύφτηκαν ἀπὸ φόβο.

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Κατά τὴν ἑσπέραν τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης, τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, καὶ ἐνῶ οἱ πόρτες ἦσαν κλειστές, ἐκεῖ ὅπου ἦσαν συγκεντρωμένοι οἱ μαθηταί, διότι ἐφοβούντο τοὺς Ἰουδαίους, ἦλθε ὁ Ἰησοῦς καὶ στάθηκε εἰς τὸ μέσον καὶ τοὺς λέγει, «Εἰρήνην νὰ εἶναι μαζί σας». Ὅταν εἶπε αὐτό, τοὺς ἔδειξε τὰ χέρια του καὶ τὴν πλευράν του. Οἱ μαθηταὶ ἐχάρησαν διότι εἶδαν τὸν Κύριον. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε πάλιν, «Εἰρήνην νὰ εἶναι μαζί σας. Καθὼς ἔστειλε ἐμέ ὁ Πατέρας καὶ ἐγὼ στέλλω ἐσᾶς». Ὅταν εἶπε αὐτό, ἐφύσησε εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς λέγει, «Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἐάν συγχωρήσετε τίς ἁμαρτίες κανενὸς τοῦ εἶναι συγχωρημένες· ἂν κανενὸς δὲν τίς συγχωρήσετε, θὰ μένουν ἀσυχώρητες». Ὁ Θωμᾶς, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ ὀνομαζόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μαζί τους ὅταν ἦλθε ὁ Ἰησοῦς. Τοῦ εἶπαν λοιπὸν οἱ ἄλλοι μαθηταί, «Εἶδαμεν τὸν Κύριον». Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε, «Ἐάν δὲν ἰδῶ εἰς τὰ χέρια του τὸ σημάδι ἀπὸ τὰ καρφιά καὶ δὲν βάλω τὸ δάκτυλό μου εἰς τὸ σημάδι ἀπὸ τὰ καρφιά καὶ δὲν βάλω τὸ χέρι μου εἰς τὴν πλευράν του, δὲν θὰ πιστέψω». Ὑστερα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρες ἦσαν πάλιν μέσα εἰς τὸ σπῆτι οἱ μαθηταὶ του καὶ ὁ Θωμᾶς μαζί τους. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐνῶ οἱ πόρτες ἦσαν κλειστές, ἐστάθηκε εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπε, «Εἰρήνην νὰ εἶναι μαζί σας». Ἐπειτα λέγει εἰς τὸν Θωμᾶν, «Φέρε τὸ δάκτυλό σου ἐδῶ καὶ κύτταξε τὰ χέρια μου καὶ φέρε τὸ χέρι σου καὶ βάλε το εἰς τὴν πλευράν μου καὶ μὴ γίνεσαι ἄπιστος ἀλλὰ πιστός». Ὁ Θωμᾶς τοῦ ἀπεκρίθη, «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου». Ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέγει, «Ἐπειδὴ μέ εἶδες, ἐπίστεψες. Μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι πού δὲν μέ εἶδαν καὶ ὁμῶς ἐπίστεψαν». Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν του, τὰ ὅποια δὲν εἶναι γραμμένα εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο. Ἄλλ' αὐτὰ ἔχουν γραφῆ γιὰ νὰ πιστέψετε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ πιστεύοντες νὰ ἔχετε ζωὴν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ἐνίσωσε βαθιὰ ἀπογοήτευση καὶ διάψευση τῶν ἐλπίδων του. Ποῦ εἶναι «ὁ μέλλων ἡτρουῖσθαι τὸν Ἰσραήλ»; Ὁ σταυρός καὶ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ γκρέμισαν τὴν πίστη του στὴ θεοτότά του. Γι' αὐτό, ὅταν οἱ ἄλλοι μαθητὲς τοῦ εἶπαν ὅτι τὸν εἶδαν Ἄναστημένο, νιώθοντας λίγο δύσκολο νὰ θεωρήσει «ἡλιθρον – παραλήρημα– τὰ ρήματα» δέκα συμμαθητῶν του, «συμβιβάστηκε» νὰ ζητήσει ὄχι μόνον νὰ τὸν δεῖ κι ἐκεῖνος, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ψηλαφήσει.

Προϋπόθεση τῆς πίστεως

Σήμερα δὲν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι πού –καὶ θαύματα νὰ δοῦν– δὲν πιστεύουν. Λίγο ὁ ἐκκοσμικευμένος τρόπος ζωῆς, λίγο τὰ πάθη τους, λίγο ἡ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴ λογικὴ καὶ στὴ δῆθεν παντοδυναμία τῆς ἐπιστήμης, τοὺς ἔχουν τόσο τυφλώσει, ὥστε –ὅπως εἶπε ὁ πατριάρχης Ἀβραάμ στὸν πηλοῦσιο

15 Ἀπριλίου 2018: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (ΤΟΥ ΘΩΜΑ)

«Τά ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἐορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καί ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Κρήσκεντος μάρτυρος.

Λεωνίδου μάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ἦχος: — – Ἐωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Πράξ. ε΄ 12-20 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. κ΄ 19-31.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 22 Ἀπριλίου, τῶν Μυροφόρων.

Ἀπόστολος: Πράξ. ζ΄ 1-7 – Εὐαγγέλιον: Μρ. ιε΄ 43 - ις΄ 8.

τῆς παραβολῆς– «καί ἀναστημένο ἐκ νεκρῶν νά δοῦν, οὔτε τότε θά πιστέψουν».

Υἄρχει ὁμως καί ἡ πολὺ συνηθισμένη ἀπιστία τοῦ ὑποκριτῆ «πιστοῦ», ὁ ὁποῖος –σύμφωνα μέ τόν προφήτη Ἡσαΐα– «τιμᾶει τόν Θεό μόνο μέ τά χεῖλη, ἐνώ ἡ καρδιά του πόρρω ἀπέχει ἀπό Αὐτόν». Αὐτός εἶναι –κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο– «ὁ ἀκροατῆς τοῦ νόμου», πού δέν φρόντισε νά γίνει καί «ποιητής τοῦ νόμου» τοῦ Θεοῦ. Κοιτάχτηκε λίγο στόν καθρέφτη τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ –ὅπως μᾶς λῆει ὁ ἀδελφόθεος ἅγιος Ἰάκωβος– εἶδε τίς ἐλλείψεις του, ἀλλῆ ἀπομακρύνθηκε καί ξέχασε πῶς ἦταν.

Μόνο ἂν κάποιος κάνει σταθερὴ ἀναφορά του καί φρόνημά του τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, πού ἀληθινά ἐλευθερώνουν τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἁμαρτία, μπορεῖ νά γίνει ποιητής τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ καί νά ἀποκτήσει γνήσια καί σταθερὴ πίστη σ' Αὐτόν. Τότε δέν ἔχει ἀνάγκη, οὔτε νά δεῖ μέ τά σωματικά του μάτια οὔτε νά ψηλαφήσει τόν ἀναστημένο Χριστό. Ἴσως ζήσει τὴ δύναμη τῆς Ἀνάστασής του στήν προσωπική του ζωὴ, γιατί –μέ τόν ἀγώνα τῆς μετανοίας του– συσταυρώθηκε, συνετάφη καί συνανέστη μέ τόν Χριστό. Καί ἔτσι ἀξιώθηκε τοῦ μακαρισμοῦ: «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καί πιστεύσαντες»!

Ἄρχιμ. Β.Λ.

Παρακολουθήστε τὸ Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, σὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr